

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

președinte – Petru Ursache,

judecători – Constantin Alerguș, Ghenadie Nicolaev,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, de partea vătămată Bejenar Nicolae și avocatul Rusanovschi Radu în numele inculpatului Staver Sergiu, împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, în cauza penală în privința lui

Staver Sergiu Gheorghe,

născut la 24 martie 1959, originar și domiciliat în r-nul Strășeni, s. Scoreni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 14 august 2013 - pînă la 18 martie 2014 (instanța de fond);

2. de la 11 aprilie 2014 - pînă la 12 iunie 2014 (instanța de apel);

3. de la 22 auguste 2014 - pînă la 03 decembrie 2014 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 martie 2014, Staver Sergiu a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit.a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an.

S-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul lui Bejenar N. prejudiciul material în mărime de 5000 lei și 2800 lei cu titlu de asistență juridică, iar în beneficiul lui Toma E. prejudiciul moral de 5000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Staver Sergiu la 04 octombrie 2012, aproximativ la ora 13¹⁰, conducînd automobilul de

model „Mitsubishi Space W” cu n/î CKM 142, se deplasa pe str. Ștefan cel Mare în direcția str. S. Lazo, com.Trușeni. În timpul deplasării ajungând în regiunea intersecției din str. Ștefan cel Mare cu str. S. Lazo, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a adaptat viteza de deplasare la situația rutieră prin ce a ignorat cerințele pct.59 alin.(4) al RCR care indică că, *„La intersecția drumurilor de semnificație echivalentă, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care se apropie de intersecție din dreapta, indiferent de direcția de deplasare ulterioară a acestora”*, și ca urmare nu s-a isprăvit cu conducerea vehiculului și a comis tamponare cu automobilul de model “WV Golf” cu n/î AN AR 281, la volanul căruia se afla Bejenar N., care se deplasa pe str. S.Lazo în direcția str. Ștefan cel Mare, și se afla angajat în traversarea intersecției din partea draptă relativ deplasării automobilului sus-indicat.

În rezultatul accidentului rutier, conducătorului Bejenar N., i-au fost cauzate vătămări corporale medii, iar pasagerului din automobil Toma E. – vătămări grave.

3. Împotriva sentinței au declarat apel acuzatorul de stat, partea vătămată Bejenar N. și avocatul acestuia Capbătut A. și avocatul Rusanovschi R. în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Staver S. să fie condamnat în baza art. 264 alin.(3) lit.a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani. În motivarea apelului, procurorul a invocat că pedeapsa aplicată de către instanța de judecată este prea blîndă pentru infracțiunea comisă de inculpat, deoarece acesta a încălcat regulile de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, ce s-a soldat cu vătămarea integrității corporale grave unei persoane. Acesta a atentat la relațiile sociale ce vizează respectarea de către conducătorul mijlocului de transport a regulilor circulației rutiere, obligație impusă fiecărui conducător, care este mijloc de pericol social sporit pentru viața și sănătatea nu numai a șoferului, dar și a altor participanți la trafic.

- partea vătămată și avocatul acestuia, casarea parțială a sentinței în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă intergal acțiunea civilă înaintată. În susținerea apelului a invocat că, în rezultatul accidentului rutier, i-au fost cauzate leziuni corporale, pentru tratamentul căruia a suportat cheltuieli financiare mult mai mari, în urma căruia și-a

pierdut locul de muncă. A menționat că a suportat cheltuieli de 5000 euro, dar nu 5000 lei, cum a fost încasat prin sentința instanței de judecată. În apelul suplimentar depus de avocat s-a solicitat casarea parțială a sentinței în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă înaintată de Bejenar N. să fie admisă în principiu, cu acordarea dreptului de a se adresa în instanța de drept comun cu înaintarea cererii de chemare în judecată separat.

- avocatul Rusanovschi R., casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta incriminată nu întrunește elementele infracțiunii. În motivarea apelului a invocat că deși instanța a considerat o probă importantă – raportul de expertiză nr. 2958 din 30.05.2013, nu s-a expus asupra observațiilor menționate de către partea apărării care denotă că raportul nominalizat este întocmit cu erori și abateri. Concluziile la care au ajuns experții sunt în contradicție cu schema întocmită la fața locului și fotografiile din foto-tabel care reflectă situația reală celor întâmplate. Locul accidentului a fost stabilit eronat, automobilul condus de inculpat se deplasa la o distanță de 0,5-0,7 de la bordură, iar impactul între automobile a avut loc la o distanță de circa 1m pînă la intersecție, iar potrivit RCR conducătorul Bejenar N. urma să se deplaseze pe partea dreaptă a carosabilului, însă din măsurările efectuate rezultă că acesta se deplasa pe partea stîngă a străzii, de unde reiese că se deplasa pe contra sens. Potrivit pct.2 al RCR – vehiculele se conduc pe partea dreaptă a carosabilului în sensul de mers.

La fel, expertul a menționat că în intersecția străzilor unde a avut loc accidentul este o zonă în care acționa indicatoarele 2.3 și 6.15.1. RCR, fapt ce nu corespunde realității, deoarece din schița accidentului reiese că doar din direcția mișcării a automobilului condus de inculpat există amplasat indicatorul 2.3. - *Drum cu prioritate*, iar în cazul pretinsei părți vătămate doar panoul adițional care are un caracter de informare – 6.15.1., 6.15.2 – *Direcția drumului cu prioritate* –determină direcția drumului cu prioritate în intersecție. Astfel, în cazul în care în intersecție este indicatorul 6.15.1 –acesta nu acordă prioritate șoferului WV –Golf, Bejenar N., deoarece el urma să cedeze trecerea în această intersecție.

Totodată, în raportul de expertiză sunt indicate afirmații contradictorii, deoarece, la determinarea vitezei de deplasare a automobilului condus de inculpat a fost posibil de determinat viteza deoarece sunt urme de frînare, care de fapt sunt urme de derapare a automobilului, dar totodată în raportul auto-tehnic este menționat că, „*deoarece nu este o metodă de standartizare de*

determinare a vitezei după pierderile de energie cinetică la deformarea elementelor de caroserie stabilirea valorii precise a vitezei pînă la tamponare nu este posibilă de stabilit”, însă aceasta nu lă împiedicat pe expert să stabilească o anumită viteză de deplasare, fiind una incertă, care a favorizat la formarea unei atitudini a organelor de anchetă și a instanței de judecată, care a ajuns la concluzia că automobilul era condus cu viteză sporită.

Potrivit art. 8 alin.(3) CPP, concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, au fost respinse ca nefondate, apelurile declarate.

5. Instanța de apel și-a argumentat soluția prin aceea că instanța de fond a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, considerînd justă concluzia privind vinovăția lui Staver Sergiu în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Referitor la apelul acuzatorului de stat, ce vizează pedeapsă, instanța a menționat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61,75, 90 Cod penal, pedeapsa penală fiind aplicată în limitele prevăzute de lege, ținînd cont de faptul că inculpatul pentru prima dată este atras la răspundere penală, se caracterizează pozitiv, circumstanțe agravante nu au fost constatate.

La fel a invocat că, interpretarea judiciară a prevederilor art. 90 Cod penal, care constituie instituția suspendării condiționată a executării pedepsei, în raport cu circumstanțele exclusiv atenuante ale cauzei și persoana inculpatului, care este caracterizat pozitiv, determină concluzia că în speță există temei legal pentru aplicarea acestora.

Astfel, în speță, cu certitudine s-a constatat, că există temei legal pentru ca inculpatul să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții non-privative de libertate, iar nerecunoașterea vinovăției și nerepararea prejudiciului cauzat prin infracțiune nu reprezintă temei pentru agravarea pedepsei penale, deoarece potrivit art. 24 alin.(4) Cod de procedură penală, părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane.

Cît privește apelul avocatului în numele inculpatului și anume achitarea lui Staver S. pentru infracțiunea comisă, instanța de apel le-a apreciat ca nefondate invocînd că, starea de fapt și de drept constatată de prima instanță,

concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în sentință.

În acest context, instanța de apel a considerat că nu există temeii pentru a da o nouă apreciere probelor, fiind de acord cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza condamnării inculpatului, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită în cadrul procesului penal, întrucât fapta acestuia întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

S-a constatat că, în împrejurările descrise, s-a produs accidentul rutier datorită faptului, că inculpatul, conducând automobilul, la intersecția str. Ștefan cel Mare și Serghei Lazo din s. Trușeni, a încălcat prevederile pct. 59 alin.(4) din RCR și, ca urmare, a comis tamponarea cu automobilul, condus regulamentar de Bejenar Nicolae, angajat în traversarea intersecției din partea dreaptă relativ deplasării automobilului condus de inculpat.

Argumentele că inculpatul nu este vinovat în săvârșirea infracțiunii imputate, precum și nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de instanța de fond, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii nominalizate de către inculpat.

La fel, instanța a conchis că este lipsit de temeii motivul precum că *„locul impactului a fost stabilit eronat”*, de vreme ce inculpatul nu a avut obiecții la procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier și la schema respectivă (f.d.9-15, vol.I).

Prin urmare, este corectă concluzia instanței de fond privind starea de fapt constatată, privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzute în baza articolul 264 alin.(3) lit. a) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății unei persoane.*

Cu privire la motivele invocate în apeluri de partea vătămată Bejenar N. și de avocatul Capbătut A. în numele părții vătămate, în latura acțiunii civile ce vizează acțiunea civilă, a fost apreciată ca fiind nefondată.

Potrivit art 59-62 Cod de procedură penală, Bejenar N., în calitate de parte vătămată, este în drept să ceară repararea prejudiciului material și moral

cauzat în urma infracțiunii și, în acest sens, potrivit prevederilor art.219-221, 225 și 387 Cod de procedură penală, instanța s-a pronunțat în mod legal asupra acțiunii civile.

Conform Recomandării nr.39 din 24.04.2013 „*Cu privire la procedura încasării cheltuielilor judiciare, la soluționarea acțiunii civile, în cadrul procesului penal*”, în temeiul art. 61 alin.(1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se judecă de către instanță în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil.

Potrivit materialelor cauzei, cu certitudine s-a constatat că în rezultatul infracțiunii săvârșite de inculpat, părții vătămate i-a fost cauzat prejudiciul material, iar în cauză sînt îndeplinite condițiile legale privind încasarea de la inculpat în folosul părții vătămate a prejudiciului material cauzat prin infracțiune.

Din aceste considerente, instanța de apel apreciază, ca fiind fondate concluziile primei instanțe cu privire la soluționarea acțiunii civile, dat fiind, ca cuantumul despăgubirilor cuvenite părții civile este determinat în baza probelor prezentate în ședința de judecată.

Astfel, partea civilă – Bejenar N. nu este lipsită de dreptul de a se adresa în instanța civilă, în cazul apariției unor noi temeuri legate de soluționarea pretențiilor civile, ce rezultă din cauza penală.

Prin urmare, sunt nefondate motivele din apelurile menționate, ce vizează acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material cauzat părții vătămate Bejenar N.

6. Împotriva hotărîrilor judecătorești au declarat recurs ordinar procurorul, partea vătămată Bejenar N. și avocatul Rusanovschi R. în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, care invocînd temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărîrilor contestate cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui Staver Sergiu, să-i fie stabilită o pedeapsă în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal. În argumentarea soluției solicitate recurentul menționează faptul că instanțele ierarhic inferioare la aplicarea pedepsei nu au ținut cont de criteriile generale de individualizare a acesteia stabilite de Codul penal, precum și de faptul că inculpatul a fost recunoscut vinovat de comiterea unei infracțiuni grave, în rezultatul căreia au avut de suferit mai multe persoane, nu au ținut cont de comportamentul inculpatului față de partea vătămată pe

tot parcursul examinării cauzei, nu și-a recunoscut vina, precum și nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Consideră că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blîndă în raport cu circumstanțele cauzei.

- partea vătămată, care fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărîrilor în latura civilă cu pronunțarea unei hotărîri, prin care să fie admisă în principiu acțiunea civilă înaintată, urmînd ca asupra acesteia să se pronunțe instanța în ordinea civilă.

În argumentarea recursului a invocat că potrivit actului de examinare a mijlocului de transport auto efectuat la 13.05.2014 și a raportului de evaluare a pagubei din 17.05.2014, s-a constatat că paguba adusă în rezultatul accidentului rutier autovehiculului este de 77%, iar pentru reparația acestuia este necesar de 78 037,12 lei, prețul mediu aproximativ propus pe piață la ziua evaluării a autovehiculului analogic constituie – 4125 euro, adică practic aceeași sumă ca și costul reparației, care după părerea expertului nu este rațional de reparat automobilul, deoarece valoarea cheltuielilor depășește valoarea medie pe piață a unui automobil analogic.

Reieșind din cele menționate, dauna materială cauzată de inculpat recurentului în urma accidentului rutier constituie:

- 78037,12 lei = 4125 euro costul automobilului,
- 1000 lei achitarea serviciilor de efectuare a expertizei.

Cît privește prejudiciul moral solicitat în sumă de 17 000 lei, îl consideră întemeiat, deoarece într-o perioadă scurtă recurentul a suferit foarte multe, a avut stres, adică, însuși accidentul, după care durerile pe care le-a suferit după acesta, deteriorarea automobilului, neplăceri la serviciu și altele, toate acestea au fost produse în urma acțiunilor ilicite ale inculpatului, recurentul are un stres moral pe care la primit în urma atît a tratamentului primit, cît și în urma acțiunilor descrise mai sus, din care nu a ieșit pîna în prezent, neavînd posibilitatea pîna la momentul de față să se ocupe de serviciu în care este antrenat, trauma primita pîna în prezent îl doare, și nu se poate concentra și organiza asupra altor lucruri.

Suma prejudiciului moral, este solicitată pentru a trece un curs de lecuire în profilactorii specializate pentru a se reabilita, deoarece este o persoană cu o vîrstă înaintată.

În acest sens a menționat că potrivit art. 1422 alin.(1) Cod civil, în cazul

în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, prevederi stipulate în art. 1423 CC.

Totodată, în caz de vătămare a integrității corporale sau de altă vătămare a sănătății, *autorul prejudiciului are obligația să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacității de muncă, precum și cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătății – de tratament, de alimentație suplimentară, de protezare, de îngrijire străină, de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională.*

Reeșind din cele menționate, solicită admiterea cererii, deoarece el nu poartă nici o vină în cele întâmplate și săvârșite de inculpat.

- avocatul în numele inculpatului, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor contestate cu încetarea procesului penal, din motiv că fapta incriminată lui Staver S. nu întrunește elementele infracțiunii. A invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului că accidentul rutier în cauză nu a avut loc în intersecție, aceasta a avut loc pînă la intrarea de către inculpat în intersecție, iar conform RCR noțiunea de *intersecție* reprezintă - *locul de intersectare, joncțiune sau ramificație la același nivel a drumurilor, ale cărui hotare sînt liniile concepute imaginar între începutul curburilor părții carosabile a fiecărui drum. Ieșirea de pe teritoriul adiacent nu se consideră intersecție.* Instanțele judecătorești nu s-au pronunțat asupra faptului că potrivit RCR pct. 56 alin.(1) - *În cazul în care traiectoriile de mers prin intersecție ale vehiculelor nu se intersectează, acestea se pot deplasa concomitent, însă în speță, traiectoriile de mers a automobilelor nu se intersectau și nu este clar din care considerente s-a constatat de către anchetă că inculpatul urma să cedeze trecerea, iar partea vătămată se deplasa cu prioritate. Potrivit concluziei expertului Lisnic L., partea vătămată avea prioritate în raport cu automobilul condus de Staver S., deoarece în intersecție este amplasat indicatorul care acordă prioritate, ceea ce*

contravine tuturor înscrisurilor anexate la dosar și anume amplasarea în intersecție a indicatoarelor 2.3., 6.15.1 – fapt care nu corespund realității, fiindcă din schița accidentului reese că – doar din direcția mișcării a automobilului condus de Staver S. exista amplasat indicatorul 2.3. – Drum cu prioritate, iar în partea lui Bejenar N. – panoul adițional care are un caracter de informare 6.15.1., 6.15.2. Cuvântul cheie determină direcția, dar nici de cum nu acordă prioritate.

Consideră, că instanțele judecătorești eronat au concluzionat că în intersecție este amplasat indicatorul care acordă prioritate părții vătămate.

La fel, nu s-a ținut cont de faptul că schema accidentului nu corespunde cu fotografiile anexate la materialul efectuat de colaboratorii de poliție, care au efectuat cercetare la fața locului. În pozele întocmite de specialistul Lungu V. nu se găsește nici o urmă de derapare care se regăsește în schiță. Totodată, schema întocmită ulterior de către colaboratorii poliției nu este contrasemnata de către Staver S.

Instanța în încheierea interlocutorie prin care a respins demersul avocatului Rusanovschi R. în care s-a solicitat interpelarea a mai multor instituții referitor la circumstanțele care aveau o importanță considerabilă la stabilirea tuturor circumstanțelor în care s-a produs accidentul a menționat că Staver S. fără a manifesta prudență cu viteză sporită, a produs un accident rutier. Aceasta ne confirmă că instanța de apel nu a intrat în esența circumstanțelor în care s-a produs accidentul, fiindcă unica metodă care este admisă de legislația în vigoare de stabilire a vitezei este stabilită de HG nr. 1139 din 18 septembrie 2003 „Regulamentul cu privire la modul de utilizare a mijloacelor tehnice, inclusiv a mijloacelor de măsurare și aparatajului medical din dotarea poliției”, astfel, instanța de apel a constatat o viteză sporită pe care o avea automobilul condus de Staver S., deși în materialele cauzei nu este stabilită conform legislației în vigoare, depășirea limitelor admise de RCR și anume prin mijloacele tehnice care au fost certificate de organe competente ale RM.

Astfel, la determinarea vitezei de deplasare a automobilului condus de inculpat a fost posibil de determinat deoarece sunt urme de frînare, necătfînd la faptul că acestea sunt urme de derapare a automobilului, totodată menționînd că o metodă de standartizare de determinare a vitezei după pierderile de energie cinetică la deformarea elementelor de caroserie stabilirea valorii precise a vitezei pînă la impact nu este posibilă, prin urmare expertii

nu au putut stabili cert răspunsul la întrebare, însă aceasta nu i-a împiedicat să stabilească o anumită viteză de deplasare, iar instanțele de judecată să ajungă la concluzia că automobilul era condus cu viteză sporită.

7. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpatul Staver S., solicitând respingerea recursului, ca inadmisibil, invocând că recurentul solicită reaprecierea probelor considerând că nu au fost apreciate în raport cu prevederile art. 101 CPP, însă un asemenea temei nu se regăsește în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, totodată a menționat că la examinarea cauzei s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101 CPP, just reținându-se starea de fapt și de drept, corect fiind încadrate acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin.(3) lit.a) Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

8.1. Cu referire la recursul procurorului.

Potrivit textului recursului, acuzatorul de stat invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Totodată, Colegiul reține că acuzatorul de stat este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor făptuitorului, însă critică hotărîrile contestate în partea pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În acest sens, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Lui Staver Sergiu în baza art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, executarea pedepsei închisorii fiind suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca aceasta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probă, în limitele de la 1 la 5 ani.

Excepție de la aceasta regulă, potrivit alin.(4) al art. 90 Cod penal fac doar infracțiunile deosebit de grave, excepțional de grave, cât și în cazul recidivei.

Infracțiunea de comiterea căreia Staver S. a fost recunoscut vinovat și condamnat (art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal), prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 7 ani, iar potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

La stabilirea pedepsei, instanța de judecată, urmează să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat de toate circumstanțele cauzei.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, instanța de judecată îi stabilește persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni o

pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Instanța de recurs reține, că pedeapsa numită lui Staver Sergiu, este în limitele sancțiunii prevăzute în art. 264 alin. (3) Cod penal, și nu au fost stabilite impedimente în aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Lipsa circumstanțelor agravante, comiterea din imprudență a unei infracțiuni pentru prima dată, este caracterizat pozitiv, precum și faptul că inculpatul are o vîrstă înaintată, au permis instanței de judecată, să-i aplice lui Staver S. o pedeapsă echitabilă, care corespunde prevederilor art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, hotărîre, pe care Colegiul penal o apreciază ca fiind corectă și legală.

Prin urmare, analizînd materialele cauzei, Colegiul penal nu constată vre-o eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărîrii judecătorești contestate de către procuror.

8.2. Cu referire la recursul avocatului Rusanovschi Radu în numele inculpatului Staver Sergiu.

În recursul declarat de avocatul Rusanovschi R. în numele inculpatului se invocă ca temei prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Colegiul constată că, motivul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Din conținutul recursului rezultă că avocatul inculpatului invocă dezacordul său cu aprecierea probelor și a nevinovăției lui Staver S. în cele imputate, dar nu indică nici un argument care ar confirma că inculpatul nu a comis infracțiunea de *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății unei persoane.*

Colegiul penal apreciază concluzia instanțelor judecătorești privind vinovăția lui Staver S. și încadrarea acțiunilor acestuia în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal corectă și întemeiată, ce se bazează pe cumulul de probe administrate, amplu analizate și just apreciate, iar pedeapsa i-a fost stabilită în strictă conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal.

Totodată, temeiul invocat de recurent referitor la nevinovăția lui Staver S. în săvârșirea infracțiunii imputate, este neîntemeiat și se respinge, deoarece instanțele de judecată au motivat condamnarea inculpatului prin faptul, că învinuirea a prezentat suficiente probe care cu certitudine dovedesc vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii imputate și anume:

- *declarațiile părții vătămate Bejenar N.*, care a declarat că la 04 octombrie 2012, în jurul orei 13⁰⁰, se deplasa cu automobilul „WV Golf” cu n/î AN AR 281, care îi aparține cu drept de proprietate pe str. S. Lazo în s. Trușeni, neanjugînd pînă la intersecție cu str. Ștefan cel Mare, pe pilonul electric din partea stîngă era semnul ce indica „drum principal la stînga”. S-a uitat în partea dreaptă, pentru a se asigura și a început manevra, însă, într-un moment dat a fost lovit de automobilul de model „Mitsubishi Space W”, din partea șoferului. În calitate de pasager era Toma E., care a fost lovită din partea stînga. Ei nu puteau ieși din mașină, însă persoanele din apropiere i-au ajutat să iasă. A strigat ca cineva să cheme ambulanța. Inculpatul era în automobil cu soția sa. Ulterior a venit ambulanța care a luat-o pe Toma E., după care el cu soția lui Staver S. au plecat cu a doua ambulanță. În rezultatul accidentului a avut contuzie, ulterior, în urma efectuării unui control i-au fost depistate vătămări corporale. A menționat că drumul principal arată la stînga unde el trebuia să meargă și el se deplasa cu viteza de aproximativ 20 km/h, iar alte mijloace de transport nu erau. Drumul era uscat și se deplasa pe partea dreaptă a carosabilului. După lovitură automobilul s-a deplasat în gard la o persoană. Prejudiciul material cauzat în urma accidentului rutier este de 5 mii euro, care constituie sănătatea, locul de muncă pierdut, deoarece lucrează în Federația Rusă în calitate de constructor. Automobilul său este asigurat, însă nu a fost reparat de companie, adresîndu-se către inculpat de a restitui prejudiciul pe cale extrajudiciară, însă nu i-a fost restituit.

- *declarațiile părții vătămate Toma E.*, care a explicat că pe inculpatul Staver nu îl cunoaște. La data cînd a avut loc accidentul se deplasa, în calitate de pasager cu automobilul cet. Bejenar N. Dînsa se afla pe bancheta în față a automobilului, care se deplasa foarte încet, alt transport pe drum nu era. Au ajuns la cotitură și a simțit lovitura, pe care o ține minte, mai mult nimic nu-și amintește. S-a trezit cînd niște persoane au stropit-o cu apă. Fiind transportată la spital i-au fost depistate leziuni corporale, fiind internată în spital. În luna octombrie a fost și a efectuat niște investigații, unde în rezultatul tomografiei i s-a depistat că coloana vertebrală este ruptă. O lună a stat cu gîtul în gips.

Menționează că la poliție a scris că pentru 3 zile de aflare în spital a cheltuit 5000 lei. Toate chitanțele au fost transmise polițistului.

- *declarațiile părții vătămate Staver L., care a declarat că la 04 octombrie 2012, aproximativ orele 13⁰⁰ – 14⁰⁰ veneau de la Chișinău, trecînd prin s.Trușeni, deoarece drumul este mai scurt. Au urcat spre deal la biserică, iar la intersecție trebuiau să se ducă spre casă. Se deplasau cu viteza de 40 km/h. Cînd au ajuns la poarta unei gospodării, ea a reușit să vadă poarta după gard, unde, a apărut Bejenar N.. Dînsa a fost lovită atît de puternic încît au fost întorși în cealaltă parte. L-a întrebat pe soț ce s-a întîmplat, deoarece nu a văzut pe nimeni. Acesta a spus că a avut loc un accident, simțind o lovitură puternică. A comunicat că automobilul soțului nu a intrat în cotitură. Dorind să deschidă ușa nu a putut deoarece Bejenar N. stătea la ușă. Atunci a scos centură, ieșind pe ușa șoferului. Aproximativ era 1 m distanța de la gard, pînă la mașină era 1-1,5 m distanța. Deoarece drumul îi era cunoscut, știa că trebuie de cotit în partea dreaptă. A văzut doar poarta și lovitura. Poarta pînă la cotitură poate avea 2-3 m. Consideră că soțul său mergea regulamentar. Lovitura a avut loc din partea șoferului. În acel moment a ieșit stăpîna care i-a acordat ajutor, după care ea împreună cu Bejenar N. au fost transportați la Spitalul de Urgență.*

- *procesul-verbal de cercetare la fața locului a accidentului rutier din data de 04.10.2012 și tabelul fotografic (f.d. 9-13, vol.I);*

- *schița accidentului rutier din data de 04.10.2012 (f.d. 14-15, vol.I);*

- *certificat de accident rutier din 04.10.2012 (f.d. 16, vol.I);*

- *raportul de expertiză medico-legală nr. 3130/D din 27.11.2012, potrivit căruia cet. Staver L. i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate (f.d. 39, vol.I);*

- *raportul de expertiză medico-legală nr. 3137/D din 11.12.2012, conform căruia cet.Toma E., i-au fost cauzate vătămări corporale grave;*

- *raportul de expertiză medico-legală nr. 3129/D din 27.11.2012, potrivit căruia la Bejenar N. s-a constatat vătămări corporale medii (f.d.60, vol.I);*

- *raportul de expertiză auto-tehnică nr. 2958 din 30 mai 2013, potrivit căruia a fost stabilit că, „viteza automobilului „Mitsubishi Space” cu n/î C KM 142 a fost mai mare decît cea calculată de 47 km/oră; fiind imposibilă evitarea tamponării folosind frînarea. Conform RCR conducătorul automobilului de model „Mitsubishi Space” trebuia să cedeze trecerea transportului, care se deplasa din dreapta, iar vizibilitatea prea mică din cauza configurației intersecției la viteza de 47 km/oră, sau chiar de 35 km/oră după declarațiile conducătorului automobilului de*

model „Mitsubishi Space” arată vădit că conducătorul automobilului de model „W-Golf”, dispunea de doar 0,05-00-0,07 sec pentru a evita tamponarea automobilului de model „Mitsubishi Space”, care, a ieșit cu 0,7 m în interiorul intersecției, deci este evident că conducătorul automobilului de model „W-Golf” nu dispunea de posibilitate tehnică de evitare a tamponării (f.d.96-99,vol.I);

- raportul de expertiză auto-tehnică nr. 2960 din 30 mai 2013, conform căruia axele longitudinale a mijloacelor de transport în momentul tamponării erau amplasate sub un unghi de aproximativ 60° (f.d.100-103, vol.I).

Probele au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel, judecând apelurile a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor noi prezentate instanței de apel, s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apeluri.

Referitor la argumentul avocatului precum că accidentul rutier nu a avut loc în intersecție dar pînă la intrarea de către Staver S. în intersecție, instanța îl consideră ca nefondat, deoarece aceasta este confirmat prin procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 04.10.2012, unde s-a stabilit că, „Locul accidentului rutier a avut loc în Chișinău, intersecția str. S. Lazo - Ștefan cel Mare, com. Trușeni”.

Mai mult ca atît, inculpatul nu a avut obiecții la procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier și schema respectivă, însă referitor la acestea menționate de avocat urmau a fi puse în discuție la faza de urmărire penale, sau după ce au făcut cunoștință cu materialele cauzei, astfel nefiind respectate prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală.

Astfel, instanțele judecătorești corect au constatat că conform ordonanței și schemei procesului-verbal al examinării locului accidentului rutier din 04.10.2012, pînă la locul tamponării, automobilul de model „Mitsubishi Space” a frînat cu roțile axei din față lăsînd o urmă de 1,5 m. Această urmă începe la distanța de 2 m de partea dreaptă a carosabilului din str. Ștefan cel Mare (conform direcției de deplasare a automobilului Mitsubishi Space) și este paralelă acesteia. După locul tamponării, această urmă trece în urmă de derapare și se deplasează spre roata dreaptă față a

automobilului Mitsubishi Space.

Reieșind din aceste date inițiale, necontestând veridicitatea lor, în momentul tamponării automobilul de model "Mitsubishi Space" se afla la distanța de 2,0 m de la partea dreaptă a carosabilului str. Ștefan cel Mare și axa longitudinală acestuia era paralelă față de marginea dreaptă a carosabilului, iar partea din față a automobilului era ieșită cu 0,7 m față de marginea stîngă a carosabilului străzii S. Lazo (conform direcției de deplasare a automobilului „Vw-Golf”). Ținînd cont de unghiul determinat al coliziunii de 60°, de poziția unităților de transport față de carosabil care este arătată pe schema nr. 1, menționează că în schema accidentului rutier nu se reflectă în totalitate topografia urmelor față de carosabil, precum și forma geometrică a intersecției, dimensiunile ei (unghiurile, forma curbilor) nu coincid cu forma geometrică și dimensiunile reale ale acestei intersecții (vezi schema nr.2). Aceste fapte, fac ca stabilirea cu exactitate a pozițiilor mijloacelor de transport în momentul contactului inițial față de marginile intersecției să aibă careva abateri. Reieșind din poziția reciprocă a unităților de transport și de coraportul lor cu marginile carosabilului la momentul tamponării, de amplasarea locului tamponării, de faptul că la momentul cercetării la fața locului la automobilul „Mitsubishi Space” roțile față erau puțin întoarse spre stînga, iar roțile din față a automobilului "Vw-Golf, erau întoarse spre stînga automobilul de model "Mitsubishi Space" putea să circule înainte în direcția str. Ștefan cel Mare, iar automobilul de model "Vw-Golf putea sa vireze la stînga din direcția str. S. Lazo spre str. Ștefan cel Mare.

Totodată, Colegiul penal ține să remarce că, Staver Sergiu fiind în calitate de conducător al mijlocului de transport, urma să țină cont de indicatoarele rutiere care acționau în intersecție și anume de art. 25 al RCR, care menționează că, indicatoarele rutiere instalate pe drumurile publice se divizează în indicatoare de: - avertizare, - prioritate, - interzicere și restricție, - sens obligatoriu, - informare și orientare, - informare suplimentară (panouri adiționale). Art. 26 alin.(6) al RCR stipulează că, *Panourile adiționale precizează sau limitează acțiunea indicatoarelor rutiere, precum și precizează semnificația semnalelor semafoarelor.*

În speță, locul accidentului se afla în zona de acțiune a indicatoarelor rutiere 2.3. - „Drum cu prioritate” și 6.15.1 - „Direcția drumului cu prioritate”.

Astfel, conducătorul mijlocului de transport care se deplasa pe drumul în care acționa indicatoarele rutiere nominalizate mai sus, în speță șoferul

Staver S., urma să țină cont de regula generală privind circulația în intersecții și anume art. 59 alin.(4) al RCR, unde este stipulat că, - *La intersecția drumurilor de semnificație echivalentă, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care se apropie de intersecție din dreapta, indiferent de direcția de deplasare ulterioară a acestora.*

Staver S. conducând mijlocul de transport era obligat să posede cunoștințe și să execute cerințele RCR, însă, necățind la cele menționate, le-a ignorat și a avut loc impactul cu automobilul condus de Bejenar N.

La fel, instanța de recurs menționează că argumentele invocate de avocat precum că instanța de apel a respins demersul avocatului prin care s-a solicitat interpelarea către mai multe instituții a informației referitor la stabilirea tuturor circumstanțelor cauzei în care s-a produs accidentul, iar instanța a menționat că *Staver S. fără a manifesta prudență cu viteză sporită, a produs un accident rutier*, confirmă că instanța de apel nu a intrat în esența circumstanțelor în care s-a produs impactul, este unul nefondat și declarativ, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 05 iunie 2014, confirmă faptul că avocatul inculpatului Rusanovschi R. a înaintat un demers prin care a solicitat audierea expertului judiciar Buga M. care a întocmit raportul de expertiză medico-legală, eliberarea unei interpelări către CML prin care să fie prezentate din arhiva instituției clișeele radiologice a cet. Toma E. și Bejenar N. care sunt menționate în cadrul expertizelor medico-legale și a altor acte medicale pe care se întemeiază acestea precum, și eliberarea unei interpelări a instanței de judecată către Serviciul Grăniceri a RM prin care să fie prezentată informația referitor la trecerea frontierei de stat a cet. Toma E., Bejenar N. în perioada octombrie 2012 – septembrie 2013, însă instanța de apel a dispus anexarea la materialele cauzei a demersului înaintat și la acel moment a respins demersul, dar nici de cum nu a menționat că inculpatul Staver S. fără a manifesta prudență cu viteză sporită, a produs un accident rutier (f.d.21,31-37, vol.II).

Din considerentele nominalizate, instanța de recurs concluzionează că toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpatului Staver Sergiu în comiterea infracțiunii ce i se impută, iar temei pentru casarea hotărârii judecătorești lipsește.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că inculpatul nu a comis infracțiunea incriminată prin rechizitoriu, sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, iar *nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în*

comiterea infracțiunii date, nu poate servi temei de achitare a acestuia, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Astfel, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

8.3. Cu referire la recursul declarat de partea vătămată Bejenar Nicolae.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurenți și este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Din conținutul recursului declarat de partea vătămată Bejenar Nicolae, rezultă că acesta nu este de acord cu hotărârile contestate în latura civilă, solicitând pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă să fie admisă în principiu, urmînd ca asupra acestuia să se pronunțe instanța în ordinea civilă.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Cererea de recurs trebuie să conțină conținutul și motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată, așa cum prevede art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală.

Din textul recursului declarat de partea vătămată Bejenar Nicolae reiese că prevederile legii procesual penale nu au fost respectate de către recurent, care n-a invocat nici unul din temeiurile obligatorii recursului ordinar prevăzute în art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Deoarece temeiurile pentru recurs ordinar sînt expres și limitativ stipulate în lege, rezultă că motivarea recursului trebuie să se refere numai la acestea, cu indicarea expresă a temeiurilor pe care se întemeiază, astfel partea vătămată nu a respectat aceste cerințe.

Prezența circumstanțelor nominalizate, permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 430 pct.5) Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin.(2) pct.1), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 18 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron și avocatul Rusanovschi Radu în numele inculpatului Staver Sergiu, deoarece sunt vădit neîntemeiate, iar cel declarat de partea vătămată Bejenar Nicolae, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 430 pct.5) Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 24 decembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev